

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἀψούτσικος.

Ταχέως, ἀμέσως ἔνθ' ἄν.: Ἀνακουμπώθη ἀψούτσικα Σιλ. || Ἄσμ.

*Ἀνοιξε, μάννα μ', ἀνοιξε ἀψούτσικα τῇ θύρᾳ Συνασσ.

*Ἐδεῖ καιρὸ ποῦ ἔπηγε κι ἀψούτσικα νὰ ἔρτη Ἀνακ. Συνών. ἀψίτσικα, ἀψουτδικανὰς.

ἀψουτδικανὰς ἐπίρρ. Καππ. (Σιλ.).

Ἐκ τοῦ ἐπίρρ. ἀψούτσικα.

*Ἀψούτσικα, ὁ ἰδ.

ἄψοφα ἐπίρρ. Ἡπ. Πελοπν. (Δημητσάν. Πύλ. Σουδεν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄψοφος.

1) Ἀφεντικὰ 2, ὁ ἰδ., Πελοπν. (Δημητσάν. Πύλ. Σουδεν.): Ἐδωκα τὰ πρόβατά μου ἄψοφα Πύλ. Σουδεν.

2) Βεβαίως, ἀναμφιβόλως Ἡπ.: Θὰ τὸν κερδίσω ἄψοφα.

ἀπόφνητος ἐπίθ. Λεξ. Μπριγκ. Ἐλευθερουδ. Δημητρ. ἀπόφνητε Τσακων. ἀπόφνητος Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀπόφνητος Ἡπ. Κρήτ. Πελοπν. (Μάν.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) — Λεξ. Δημητρ. ἀπόφνητος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) ἀπόφνητος Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ - καὶ τοῦ ἐπιθ. *ψοφητός < ψοφῶ. Τὸ ἀπόφνητος καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ μὴ ἀποθανών, ἐπὶ ζώων καὶ περιφρονητικῶς, ἐπὶ ἀνθρώπων ἔνθ' ἄν.: Ἀπόφνητος εἶναι ἀκόμα Λεξ. Δημητρ. Ἀκόμαν ἀπόφνητος ἔν' Τραπ. Ἐγὼ 'κὶ θὰ ἀφίνω σε ἀπόφνητον αὐτόθ. β) Ὁ μὴ ἀποθνήσκων ἢ ὁ δυσκόλως ἀποθνήσκων Λεξ. Δημητρ.: Ἡ γάττα ὅτι νὰ πάθῃ εἶναι ἀπόφνητη. 2) Ἀφθαρτος Εὐβ. (Αὐλωνάρι.): Τὸ χτήμα εἶναι ἀπόφνητο.

ἄψοφος ἐπίθ. πολλαχ. ἄψοφους ἐνιαχ. βορ. ἰδιωμ. ἄψοφο Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ - καὶ τοῦ ρ. ψοφῶ.

1) Ὁ μὴ ψοφῶν, ὁ μὴ ἀποθνήσκων, ἐπὶ ζώων σύννηθ.: Ἀψοφα καὶ σιδεροκέφαλα νὰ 'ναι τὰ πρόβατά σου! (εὐχή) Λεξ. Δημητρ. 2) Ἀκέραιος Ἡπ.: Θὰ πάρ' ἀπ' τὸ χωράφι μ' ἑκα φορτώματα σ'τάρι ἄψοφα. Ἐνα πεντακοσάρικο ἄψοφο θὰ φέρ' ἀπ' τὸ ταξίδι. 3) Ἀσφαλής, βέβαιος Ἡπ.: Τὸ 'χω ἄψοφο αὐτό.

ἀψύλλιστος ἐπίθ. σύννηθ. ἀψέλλιστος Σύμ. ἀψύλλιστος Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀψύλλ'γους Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ - καὶ τοῦ ἐπιθ. *ψυλλιστός < ψυλλίζω.

1) Ὁ μὴ καθαρισθεὶς ἀπὸ τοὺς ψύλλους σύννηθ. καὶ Πόντ. (Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Κουβέρτα ἀψύλλιστη. Σεντόνια - στρώματα ἀψύλλιστα σύννηθ. Δέ μπορῶ νὰ ἔ'μνηθῶ ἀψύλλ'γους Αἰτωλ. 2) Ὁ μὴ καθαρισθεὶς ἀπὸ τὰς ψεῖρας Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.) Συνών. ἀψείριστος.

ἀψύνω Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀψύς.

1) Καθίσταμαι δριμύς ἔνθ' ἄν.: Τ' ὀξίδιν ἀψύνει Κερασ. Τ' ἄλειμμαν ἐρχίνεσεν ν' ἀψύν' Χαλδ. Τὸ βούτερον ὅσον τὸ στέκ' ἀψύν' Τραπ. Ὁντος ἀψύν' τ' ἐλάδ', χαλάν' τὸ φαεῖν Χαλδ. Συνών. ἀδρύνω 2. 2) Καθίσταμαι σφοδρὸς Πόντ. (Κερασ.): Ὁ κρύος ἐψυνεν.

ἀψυπότι τό, ἀμάρτ. ἀψυπότ' Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀψύς καὶ τοῦ οὐσ. ποτό.

Ποτὸν οἶνοπνευματώδες: Φρ. Σὺρ' τ' ἀψυπότ' (πίνει).

ἀψὺς ἐπίθ. κοιν. καὶ Καππ. (Συνασσ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀψὺς Τσακων. ἀψὺς Καππ. (Συνασσ.) Κύπρ. Λέσβ. Μακεδ. (Καστορ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πόντ. (Ἀμισ. Οἶν.) κ.ά. — Λεξ. Πόππλετ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. ἀψὺς Καππ. (Ἀνακ.) ἀψείος Πελοπν. (Λακων. Μάν.) ἀψείος Κέρκ. (Ἀργυράδ.)

Κατὰ τὸ σχῆμα ὀξύθυμος-ὀξύς ἐπλάσθη καὶ ἀψὺς ἐκ τῶν συνθέτων ἀπὸ ἀψι- παλαιῶν καὶ νέων ἀψίθυμος, ἀψικάρδιος, ἀψίκορος, ἀψίχολος κττ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,170. Τὸ ἀψὺς καὶ μεσν. Πβ. Εὐστάθ. 709,9. Τὸ ἀψείος-ἀψείος ἐκ τοῦ θηλ. ἀψεῖα-ἀψεῖα καθῶς καὶ παχειά - παχειός κττ.

1) Ὁ εὐκόλως ὀργιζόμενος, εὐέξαπτος, ὀργίλος σύννηθ. Καππ. (Συνασσ.) Τσακων.: Ἀψὺς ἄνθρωπος σύννηθ. Εἶν' ἀψὺς καὶ μανίζει μὲ τὸ μόνο μόνο (δυσσαρεστεῖται μὲ τὸ ἐλάχιστον) Κρήτ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀψίθυμος 1. β) Εὐαίσθητος εἰς γαργαλισμὸν Τήν.: Ἡ ἀγελάδα εἶναι ἀψεῖα.

2) Ζωηρός, δραστήριος σύννηθ. καὶ Καππ. (Συνασσ.): Εἶναι ἀψὺς 'ς τὴ δουλειά του σύννηθ. 3) Βιαστικός Καππ. (Συνασσ.) Τσακων. Χίος: Μὴν εἶσαι τόσο ἀψὺς Χίος. 4) Ταχύς πολλαχ. καὶ Καππ. (Ἀνακ. Συνασσ.) Πόντ. (Ἀμισ. Οἶν. Τραπ.) Τσακων.: Ἀψεῖα περπατησιὰ πολλαχ. Ἀψείσα γυναῖκα Οἶν. Ἀψὺν τρέξιμον Τραπ. || Φρ. Ἀψὺς καὶ γλήγορος σὰν τὸ βαρβᾶτο ἄλογο Θήρ. || Ἄσμ.

*Ἀν εἶν' ἀψὺς ὁ μαῦρος σου, φτάν-νεις τοὺς 'ς τὰ στεφάνια Ρόδ.

Ποῖος εἶν' ἀπὸ τοὺς μαύρους μου τοὺς ἐβδομήντα πέντε, ποῖος εἶν' ἀψὺς καὶ γλήγορος νὰ τὸν καβαλλικέψω;

ΣΚυριακίδ. Διγεν. Ἀκρίτ. 8. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Διήγ. παιδιόφρ. στ. 125 (ἐκδ. Wagner σ. 145) «ἀψὺς, γοργὸς ἐπήδησεν ὁ ταπεινὸς ὁ κάττης». β) Αἰφνίδιος Καππ. Ἀνακ. 5) Αὐστηρὸς, σκληρὸς Πόντ. (Κερασ. Τραπ.): Ἀψὺς δάσκαλος Κερασ. β) Οὐδ. ἀψὺς οὐς., ὁ αὐστηρὸς τόνος τῆς ὁμιλίας Μακεδ. (Νάουσ.): Μὴ μίτ' ἀψὺν τὰ πιδιά!

6) Ὁξύς, δριμύς τὴν γεῦσιν, καυστικὸς σύννηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Ἀψὺν κρασί-ξίδι-πιότ' κττ. σύννηθ. Ἀψὺν τυρὶ Κρήτ. Ἀψὺς γάρους Θάσ. Ἀψεῖα ρακή Μακεδ. (Βλάστ. κ.ά.) Ἀψὰ ἀριμ' Θάσ. Ἀψὸν πιτέριν Κύπρ. Ἀψὺν βούτορον-ἐλάδ' - ὀξίδ' κττ. Χαλδ. Ἀψεῖα κρομμύδα Τραπ. Χαλδ. Ἀψὺν τό 'καμες τὸ φαεῖ ἀποὺ τ' ἀλάτσι ἀποὺ 'βαλες Κρήτ. (Σητ.) || Φρ. Ἀψὺν ὀξίδ' ἐνι (εἶναι ὀξύθυμος) Κερασ. || Παροιμ. Τ' ἀψὺν τὸ ξίδι τ' ἀγγεῖό του χαλᾷ (ὁ ὀξύθυμος φθείρει τὴν ὑγείαν του) σύννηθ. || Ἄσμ.

*Ἐψήθησαν τὰ ἀχείληα μου ἀπὸ τ' ἀψὺν φαρμάκι

Ἡπ. 7) Πολὺ θερμὸς, καυστικὸς ἸΓρυπάρ. Σκαραβ. 18 ΚΘεοτόκ. Βιργ. Γεωργ. 11: Ποιήμ.

*Ἀδράσσει ὁ ἥλιος ὁ ἀψὺς τ' ἀκόσιστο χορτάρι ἸΓρυπάρ. ἔνθ' ἄν.

... Κοκκινισμένη πάντα

εἶναι ἀπ' τὸν ἥλιο τὸν ἀψὺν καὶ πάντα εἶναι καμμένη ΚΘεοτόκ. ἔνθ' ἄν. 8) Κοπτερός, ὀξύς, ἐπὶ τέμνοντος ὀργάνου Λεξ. Δημητρ.: Ἀψὺν μαχαίρι. 9) Δηκτικός, στρυφνὸς ΟΜπεκὲς ἐν Ἀνθολ. Ἡ Ἀποστολίδ. 260: Ποιήμ.

Κὶ ἀκούνητος ὁ Μουσταφᾶς μὲ μάτια σὰ γγαλένια στέκεται ἀψὺς βαρδιάτωρας.

10) Αὐθάδης, θρασὺς Λέσβ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Εὐστάθ. ἔνθ' ἄν. «ὅθεν ἡ συρφετώδης ἱσως ὑπολείψασα γλῶσσα φησὶν ἀψὺς τοὺς ἐν λόγῳ θρασεῖς». 11) Ἰσχυρὸς, σφοδρὸς σύννηθ. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Ἀψὺς ἀέρας-βορρᾶς σύννηθ. Ἀψὺν χαλάζ' Χαλδ. Ἀψὴ βροχὴ Νάξ. (Ἀπύρανθ. Κινίδ.)

